

# GENERELLE KONTRAKTSBESTEMMELSER

## INNHOLDSFORTEGNELSE

|          |                                                                          |           |
|----------|--------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1</b> | <b>ANVENDELSE.....</b>                                                   | <b>3</b>  |
| <b>2</b> | <b>GENERELLE BESTEMMELSER.....</b>                                       | <b>3</b>  |
| 2.1      | Leverandørens uavhengighet .....                                         | 3         |
| 2.2      | Lønns- og arbeidsvilkår .....                                            | 3         |
| 2.3      | Etisk handel .....                                                       | 4         |
| <b>3</b> | <b>ORGANISATORISKE BESTEMMELSER.....</b>                                 | <b>5</b>  |
| 3.1      | Partsrepresentanter og fullmaktsforhold .....                            | 5         |
| 3.2      | Varsling .....                                                           | 5         |
| <b>4</b> | <b>PARTENES SAMARBEID OG GJENSIDIGE PLIKTER .....</b>                    | <b>6</b>  |
| 4.1      | Samarbeidsplikt .....                                                    | 6         |
| 4.2      | Opplysningsplikt.....                                                    | 6         |
| 4.3      | Taushetsplikt.....                                                       | 6         |
| 4.4      | Møter .....                                                              | 6         |
| 4.5      | Lover og forskrifter.....                                                | 6         |
| <b>5</b> | <b>LEVERANDØRENS PLIKTER.....</b>                                        | <b>6</b>  |
| 5.1      | Leverandørens leveringsplikt.....                                        | 6         |
| 5.2      | Leveringstid og – sted.....                                              | 6         |
| 5.3      | Risikoovergang .....                                                     | 6         |
| 5.4      | Leveranse/leveringsklausuler.....                                        | 7         |
| 5.5      | Kvalitetssikring m.m.....                                                | 7         |
| 5.6      | Underleverandører og andre medhjelpere.....                              | 7         |
| 5.6.1    | Leverandørens rett til å benytte underleverandører .....                 | 7         |
| 5.6.2    | Identifikasjon.....                                                      | 7         |
| 5.7      | Overdragelse .....                                                       | 7         |
| <b>6</b> | <b>OPPDRAUGS GIVERS PLIKTER.....</b>                                     | <b>7</b>  |
| 6.1      | Oppdragsgivers medvirkning til oppfyllelse av kontrakten .....           | 7         |
| 6.2      | Leverandørens krav ved kontraktsbrudd fra oppdragsgivers side .....      | 7         |
| <b>7</b> | <b>LEVERANSEN/TJENESTENS EGENSKAP, MANGLER M.M.....</b>                  | <b>7</b>  |
| 7.1      | Leveransen/tjenestens egenskap .....                                     | 7         |
| 7.2      | Opplysninger om egenskaper og bruk .....                                 | 8         |
| 7.3      | Tidspunkt for mangel.....                                                | 8         |
| <b>8</b> | <b>OPPDRAUGS GIVERS KRAV VED FORSINKELSE FRA LEVERANDØRENS SIDE... 8</b> |           |
| 8.1      | Forsinkelse og sanksjoner .....                                          | 8         |
| 8.1.1    | Opplysningsplikt om leveringshindring .....                              | 8         |
| 8.1.2    | Forsinket levering.....                                                  | 9         |
| 8.1.3    | Dagbot .....                                                             | 9         |
| 8.1.4    | Heving .....                                                             | 9         |
| 8.1.5    | Erstatning .....                                                         | 9         |
| <b>9</b> | <b>OPPDRAUGS GIVERS KRAV VED MANGEL.....</b>                             | <b>10</b> |
| 9.1      | Mangel .....                                                             | 10        |
| 9.2      | Oppdragsgivers undersøkelse etter levering .....                         | 10        |
| 9.3      | Reklamasjon .....                                                        | 10        |
| 9.3.1    | Unntak fra reklamasjonsreglene .....                                     | 10        |
| 9.4      | Sanksjoner ved mangler.....                                              | 10        |
| 9.4.1    | Krav på retting og omlevering.....                                       | 10        |
| 9.4.2    | Prisavslag .....                                                         | 11        |

|           |                              |           |
|-----------|------------------------------|-----------|
| 9.4.3     | Heving .....                 | 11        |
| 9.4.4     | Erstatning .....             | 11        |
| <b>10</b> | <b>PRIS OG BETALING.....</b> | <b>12</b> |
| 10.1      | Pris .....                   | 12        |
| 10.2      | Fakturering .....            | 12        |
| 10.3      | Betalingsfrist .....         | 12        |
| 10.4      | Tilbakeholdsrett .....       | 13        |
| 10.5      | Betalingsmislighold .....    | 13        |
| <b>11</b> | <b>REKLAME .....</b>         | <b>13</b> |
| <b>12</b> | <b>TVISTER .....</b>         | <b>13</b> |

## **1 Anvendelse**

Disse kontraktbestemmelsene gjelder mellom oppdragsgiver, og den part som påtar seg å levere produktene og tjenestene (leverandøren).

Lov om kjøp av 13. mai 1988 nr. 27, kjøpsloven (kjl.) kommer til anvendelse, så langt det ikke avtales avvikende bestemmelser i kontrakten.

## **2 Generelle bestemmelser**

### **2.1 Leverandørens uavhengighet**

Leverandøren skal være uavhengig og ikke i interessekonflikt ved gjennomføringen av den enkelte leveranse/tjeneste. Han skal uten ugrunnet opphold varsle oppdragsgiver hvis en slik situasjon oppstår. Dersom leverandøren ikke gjenoppretter sin uavhengighet uten ugrunnet opphold, kan oppdragsgiver heve kontrakten, og kreve erstatning for sitt tap som følge av kontraktsbruddet.

### **2.2 Lønns- og arbeidsvilkår**

Leverandøren skal på områder dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos eventuelle underleverandører ikke har dårligere lønns- og arbeidsforhold enn det som følger av gjeldende forskrifter. På områder som ikke er dekket av denne forskriften, skal Leverandøren på samme måte sørge for at egne og eventuelle underleverandørers ansatte, ikke har dårligere lønns- og arbeidsforhold enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Dette gjelder bare for ansatte som direkte medvirker til oppfyllelse av Leverandørens forpliktelser under avtalen.

Alle avtaler Leverandøren inngår og som innebærer utførelse av arbeid under denne avtalen skal inneholde tilsvarende forpliktelser.

Dersom Leverandøren ikke oppfyller denne forpliktelsen, har Oppdragsgiveren rett til å holde tilbake deler av kontraktssummen, tilsvarende ca. 2 (to) ganger innsparingen for Leverandøren, inntil det er dokumentert at forholdet er bragt i orden.

Leverandørens forpliktelser som nevnt ovenfor skal kunne dokumenteres, dels ved identifikasjon av allmenngjort tariffavtale eller aktuell landsomfattende tariffavtale, og dels ved en egenerklæring/ tredjepartserklæring om at det er samsvar mellom aktuell tariffavtale og faktiske lønns- og arbeidsvilkår for oppfyllelse av Leverandørens og eventuelle underleverandørers forpliktelser.

Leverandøren skal på forespørsel fra Oppdragsgiveren legge frem dokumentasjon om de lønns- og arbeidsvilkår som blir benyttet. Oppdragsgiveren og Leverandøren kan hver for seg kreve at opplysningene skal legges frem for en uavhengig tredjepart som Oppdragsgiveren har gitt i oppdrag å undersøke om kravene i denne bestemmelsen er oppfylt. Leverandøren kan kreve at tredjeparten skal ha undertegnet en erklæring om at opplysningene ikke vil bli benyttet for andre formål enn å sikre oppfyllelse av Leverandørens forpliktelse etter denne bestemmelsen. Dokumentasjonsplikten gjelder også underleverandører.

Dersom en uavhengig tredjepart kommer til at kravene i denne bestemmelsen ikke er oppfylt, og Leverandøren bestrider dette, kan Oppdragsgiveren kreve at Leverandøren og underleverandører legger frem dokumentasjon for Oppdragsgiveren om de lønns- og arbeidsvilkår som blir benyttet.

## 2.3 Etisk handel

Leverandøren og dennes avtalepartnere skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Varer som leveres skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet. I henhold til FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UN GP) har selskaper et selvstendig ansvar for å respektere de internasjonalt anerkjente menneskerettighetene og ILOs kjernekonvensjoner (prinsipp 12). Dette gjelder også for offentlige virksomheter i deres anskaffelser (prinsipp 6)<sup>1</sup>.

Dersom leverandør bruker underleverandører for å oppfylle denne kontrakt, er leverandør forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene hos sine underleverandører.

### 1. Forbud mot barnearbeid (ILOs kjernekonvensjoner 138 og 182)

- Barn under 15 år (14 eller 16 år i enkelte land) skal ikke utføre noen typer arbeid som er til hindring eller skade for deres utdanning og/eller utvikling.
- Barn under 18 år skal ikke arbeide nattsift, eller utføre noen typer arbeid som vil sette deres sikkerhet, fysiske og/eller mentale helse i fare.
- Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid.

### 2. Forbud mot tvangsarbeid (ILOs kjernekonvensjoner 29 og 105)

- Tvangsarbeid eller ufrivillig arbeid skal ikke forekomme i noen form, herunder også som et middel for opplæring, straff eller for å fremme arbeidsdisiplin.
- Arbeidstakere skal ikke måtte levere depositum eller identifikasjonspapirer til arbeidsgiver.
- Arbeidstakere er fri til å avslutte arbeidsforholdet etter en rimelig oppsigelsestid.

### 3. Forbud mot diskriminering (ILOs kjernekonvensjoner 100 og 111)

- Arbeidstakere skal ikke forskjellsbehandles på grunnlag av kjønn, rase, hudfarge, religion, politisk oppfatning, nasjonal opprinnelse, sosial status, fagforeningsarbeid eller personlige forhold i arbeidssituasjoner eller i tilgang til arbeid.
- Lønnen skal være lik for likt arbeid.

### 4. Forbud mot manglende respekt for fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILOs kjernekonvensjoner 87 og 98)

- Arbeidstakere og arbeidsgivere har rett til å danne, eller slutte seg til de organisasjoner de selv måtte ønske, og til å drive kollektive forhandlinger og dele innholdet.
- All aktivitet i forhold til denne organiseringen skal skje helt uten represalier eller andre former for forulemping for deltagerne.
- Arbeidsgiver må på ingen måte hindre arenaer for møter og kollektive forhandlinger.
- Der organisasjonsfrihet og retten til kollektive lønnsforhandlinger er begrenset ved nasjonal lov, skal arbeidsgiver legge til rette for, og ikke hindre, parallelle mekanismer til fri og uavhengig organisering og forhandling.

### 5. Leverandøren plikter å påse at produksjon av ytelser regulert til denne kontrakten skjer i henhold til produksjonslands nasjonale lovgivning:

---

<sup>1</sup> Aktsomhetsvurdering med hensyn til menneskerettigheter (Human Rights Due Diligence) er en anerkjent og anbefalt metode for fremme slike rettigheter, <http://www.responsiblebusiness.no/>

Nasjonal lovgivning der produksjon finner sted skal etterleves. Av særlig relevante forhold fremheves 1) lønns- og arbeidstidsbestemmelser; 2) helse, miljø og sikkerhet; 3) regulære ansettelsesforhold, inklusive arbeidskontrakter; samt 4) lovfestede forsikringer og sosiale ordninger.

## **6. Oppfølging**

Leverandøren er forpliktet til å etterleve punkt 1 – 5 i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Dette skal dokumenteres ved:

- Egenrapportering<sup>2</sup> og / eller
- Oppfølgingssamtaler og /eller
- Kontroll av arbeidsforholdene<sup>3</sup>

Brudd på punkt 1 - 5 innebærer kontraktsbrudd. Ved kontraktsbrudd plikter leverandøren å rette bruddene innen den tidsfrist som oppdragsgiver bestemmer, så fremt denne ikke er usaklig kort. Rettelsene skal dokumenteres skriftlig og på den måten oppdragsgiver bestemmer. Vesentlig mislighold av kontraktsforpliktelsene kan påberopes av oppdragsgiver som grunnlag for heving selv om leverandør retter forholdene. Dersom brudd skjer i leverandørkjeden kan oppdragsgiver kreve at leverandøren skifter ut underleverandør(er). Dette skal skje uten kostnad for oppdragsgiver.

Dersom leverandøren blir klar over forhold i strid med kontraktsvilkårene, skal leverandøren rapportere dette til oppdragsgiver uten ugrunnet opphold.

Dersom oppdragsgiver krever egenrapportering er leverandør forpliktet til å innlevere denne innen fire uker fra utsendelse.

## **3 Organisatoriske bestemmelser**

### **3.1 Partsrepresentanter og fullmaktsforhold**

Hver av partene skal utpeke en person (representant) som representerer dem. Navnene på representantene skal inntas i kontrakten. Utskiftning av representanten skal varsles skriftlig en måned før.

Partenes representanter har fullmakt til å opptre på partenes vegne i alle spørsmål som angår kontrakten og som er nødvendige for å gjennomføre den uten unødvendige opphold.

Leverandøren, eller den som opptre på dennes vegne, plikter å sette seg inn i de fullmaktsbestemmelser som gjelder for oppdragsgiver.

Partene kan ikke forplikte hverandre overfor tredjemann uten særskilt fullmakt.

### **3.2 Varsling**

Varsel, krav og andre meldinger som skal gis etter kontrakten, skal sendes til partenes representanter etter pkt. 3.1 eller til avtalte adresser for varsling.

---

<sup>2</sup> På anmodning fra oppdragsgiver er leverandør forpliktet til å fylle ut egenrapporteringsskjema. I tillegg kan Leverandør legge ved rapport fra uavhengig revisjon foretatt de siste 12 måneder.

<sup>3</sup> Oppdragsgiver, eller den oppdragsgiver bemyndiger, forbeholder seg retten til å gjennomføre kontroller i leverandørkjeden i kontraktperioden. Ved kontroll plikter leverandør å fremskaffe nødvendige kontaktopplysninger. Kontaktopplysninger behandles konfidensielt.

Varsel skal gis skriftlig. Varsel som er innført i referat eller protokoll fra møte mellom partene, regnes som skriftlig varsel. Varsel, krav og andre meldinger gitt ved elektronisk kommunikasjon regnes bare som skriftlig dersom dette er avtalt.

## **4 Partenes samarbeid og gjensidige plikter**

### **4.1 Samarbeidsplikt**

Partene plikter å samarbeide og vise lojalitet.

### **4.2 Opplysningsplikt**

Partene skal uten ugrunnet opphold opplyse hverandre om forhold som de forstår eller burde ha forstått, vil få betydning for kontrakten.

### **4.3 Taushetsplikt**

Partene har taushetsplikt om opplysninger som fremkommer om den annens forretningsmessige og/eller personlige forhold når det foreligger en berettiget interesse i at opplysningene ikke blir spredd. Dette skal ikke være til hinder for at slike opplysninger gis til andre når dette er nødvendig for gjennomføringen av kontrakten. Det samme gjelder opplysninger som er nødvendige for senere drift og vedlikehold.

### **4.4 Møter**

Partene kan innkalle til møter dersom det er behov for det. Partene er forpliktet å stille opp på møter. Partene dekker egne kostnader.

### **4.5 Lover og forskrifter**

Partene har en gjensidig plikt til å påse at den enkelte leveranse/tjeneste blir gjennomført i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

## **5 Leverandørens plikter**

### **5.1 Leverandørens leveringsplikt**

Leverandøren skal i avtaleperioden levere de leveranser/tjenester som er angitt i kontrakten.

Dersom leverandøren ikke kan levere de leveranser/tjenester som oppdragsgiver skal anskaffe, kan oppdragsgiver foreta kjøpet hos en annen leverandør.

### **5.2 Leveringstid og – sted**

Den enkelte leveranse/tjeneste skal leveres til avtalt leveringstid og leveringssted.

### **5.3 Risikoovergang**

Risikoen går over på oppdragsgiver når leveransen/tjenesten er levert eller utført på leveringsstedet.

Levering før avtalt leveringstid skjer for leverandørens risiko og regning, med mindre det foreligger skriftlig samtykke til slik levering. Dersom leveringstid ikke er avtalt, skal levering skje innen rimelig tid etter at kontrakt er inngått.

#### **5.4 Leveranse/leveringsklausuler**

Alle leveranser/tjenester skal være fritt levert (jfr. DDP. Incoterms 2010) det enkelte bestillende sted.

#### **5.5 Kvalitetssikring m.m.**

Leverandøren skal ha et tilfredsstillende kvalitetssikringssystem som er tilpasset leveransen/tjenesten art. Dersom leveransen/tjenesten omfatter varer underlagt lov eller forskrift, skal leveransen/tjenesten være i overensstemmelse med disse.

#### **5.6 Underleverandører og andre medhjelpere**

##### **5.6.1 Leverandørens rett til å benytte underleverandører**

På anmodning fra oppdragsgiver plikter leverandøren å opplyse om hvilke underleverandører han vil benytte til oppfyllelse av kontrakten. Oppdragsgiver kan nekte å godta leverandørens valg av underleverandør dersom saklig grunn foreligger.

##### **5.6.2 Identifikasjon**

Leverandøren svarer for sine ansatte og andre medhjelpere som han benytter for å oppfylle sine forpliktelser etter kontrakten.

#### **5.7 Overdragelse**

Leverandøren kan ikke overdra sine forpliktelser etter kontrakten uten at oppdragsgiver har samtykket skriftlig på forhånd.

### **6 Oppdragsgivers plikter**

#### **6.1 Oppdragsgivers medvirkning til oppfyllelse av kontrakten**

Oppdragsgiver skal yte slik medvirkning som det er rimelig å vente av ham for at leverandøren skal kunne oppfylle leveransen/tjenesten.

Dersom oppdragsgiver ikke kan motta leveransen/tjenesten til avtalt tid, skal oppdragsgiver uten ugrunnet opphold varsle leverandøren med beskjed om hvordan leverandøren skal forholde seg. Leverandøren plikter å dra omsorg for leveransen/tjenesten som er rimelig etter forholdene, såfremt han har tingen i sin varetekt eller for øvrig kan ta vare på den. Oppdragsgiver skal betale for leveransen/tjenesten som opprinnelig avtalt, og erstatte leverandøren de merkostnader han påføres som følge av endret leveringstid i den utstrekning disse anses rimelige.

#### **6.2 Leverandørens krav ved kontraktsbrudd fra oppdragsgivers side**

Dersom oppdragsgiver ikke betaler eller oppfyller sine øvrige plikter etter kontrakten, og dette ikke beror på forhold som leverandøren bærer risikoen for, kan leverandøren kreve oppfyllelse, heving og erstatning etter kapittel VII i kjl.

### **7 Leveransen/tjenestens egenskap, mangler m.m.**

#### **7.1 Leveransen/tjenestens egenskap**

Den enkelte leveranse/tjeneste skal være i samsvar med de krav til art, mengde, kvalitet, andre egenskaper og innpakning som følger av kontrakten.

Dersom annet ikke følger av kontrakten, skal den enkelte leveranse/tjeneste:

- passe for de formål som tilsvarende leveranse/tjeneste vanligvis brukes til;
- passe for et bestemt formål som leverandøren var eller måtte være kjent med da kontrakten ble inngått.
- ha egenskaper som leverandøren har vist til ved å legge fram prøve eller modell.
- være pakket på vanlig eller annen forsvarlig måte som trengs for å bevare og beskytte leveransen/tjenesten.

## **7.2 Opplysninger om egenskaper og bruk**

Reglene om mangel gjelder også når leveransen/tjenesten ikke svarer til opplysninger som leverandøren gir i sin markedsføring eller ellers har gitt om leveransen/tjenesten, dens egenskap eller bruk, og som kan antas å ha innvirket på kjøpet.

Reglene i første ledd gjelder tilsvarende når leveransen/tjenesten ikke svarer til opplysninger som noen annen enn leverandøren har gitt om leveransens/tjenestens egenskap, i annonse eller annen markedsføring på vegne av leverandøren eller tidligere salgsledd. Dette gjelder ikke dersom leverandøren verken visste eller burde ha visst at opplysningen var gitt.

Reglene i første og annet ledd gjelder ikke når opplysningen i tide er rettet på en tydelig måte.

## **7.3 Tidspunkt for mangel**

Ved bedømmelse av om tjenesten/leveransen har en mangel, skal det tidspunktet da risikoen går over på oppdragsgiver legges til grunn, selv om mangelen først viser seg senere.

Leverandøren bærer også risikoen for mangel som oppstår senere dersom den skyldes kontraktsbrudd fra hans side. Det samme gjelder dersom leverandøren ved garanti eller på annen måte har påtatt seg ansvar for at leveransen/tjenesten vil ha angitte egenskaper eller være egnet til vanlig bruk eller en særlig bruksmåte i et bestemt tidsrom etter leveringen.

# **8 Oppdragsgivers krav ved forsinkelse fra leverandørens side**

## **8.1 Forsinkelse og sanksjoner**

Det foreligger forsinkelse dersom leveransen/tjenesten ikke blir levert eller blir levert for sent på avtalt leveringssted, eller det før leveringstidspunktet er klart at forsinket levering vil finne sted, og dette ikke skyldes forhold oppdragsgiver bærer risikoen for.

Har leveransen/tjenesten slike mangler at den ikke kan benyttes til sitt formål, likestilles dette med forsinkelse.

Dersom leverandøren ikke i tide oppfyller sine plikter etter kontrakten gjelder bestemmelsene om forsinkelse tilsvarende så langt de passer.

Ved forsinkelse kan oppdragsgiver kreve oppfyllelse, dagmulkt, heving og erstatning etter pkt. 8.1.1 til 8.1.5, samt holde kjøpesummen tilbake etter pkt. 10.4.

### **8.1.1 Opplysningsplikt om leveringshindring**

Hindres leverandøren i å oppfylle kontrakten til rett tid, skal han gi oppdragsgiver melding om hindringen og dens virkning på muligheten for å oppfylle. Får oppdragsgiver ikke slik melding innen rimelig tid etter at leverandøren fikk eller burde fått kjennskap til hindringen,

kan oppdragsgiver kreve erstattet tap som kunne vært unngått om han hadde fått meldingen i tide.

### **8.1.2 Forsinket levering**

Dersom leverandøren spør om oppdragsgiver tross forsinkelsen vil motta levering, eller underretter oppdragsgiver om at han vil levere innen en angitt tid, men oppdragsgiver ikke svarer innen rimelig tid etter at han har fått meldingen, kan oppdragsgiver ikke heve om oppfyllelse skjer innen den tid som er angitt.

### **8.1.3 Dagbot**

Dersom annet ikke er avtalt i de spesielle kontraktsbestemmelsene, gjelder følgende:

Leverandøren skal betale dagbot, dersom leverandøren er forsinket i henhold til pkt. 8.1.

Dagboten er 1 % av kontraktsummen for den enkelte kontrakt eksklusive merverdiavgift (eks. mva.), begrenset oppad til 15 %. Dagboten skal være på minimum kr 1000,- pr. kalenderdag inntil leveransen/tjenesten er levert i henhold til det som er avtalt i kontrakten.

Dersom leverandøren eller noen han svarer for har utvist forsett eller grov uaktsomhet, kan oppdragsgiver kreve erstatning for direkte og indirekte tap i stedet for dagbot.

Hvis bare en del av den avtalte ytelse er forsinket, kan leverandøren kreve en nedsettelse av dagboten som står i forhold til oppdragsgivers mulighet til å nyttiggjøre seg den del av ytelsen som er levert.

### **8.1.4 Heving**

Oppdragsgiver kan heve kontrakten når forsinkelsen medfører vesentlig kontraktsbrudd.

Oppdragsgiver kan også heve kontrakten dersom leverandøren ikke leverer innen en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelse som oppdragsgiver har fastsatt. I den tidsperioden tilleggsfristen løper, kan ikke oppdragsgiver heve, med mindre leverandøren har varslet at han ikke vil oppfylle innen fristen.

### **8.1.5 Erstatning**

Oppdragsgiver kan kreve erstatning for det direkte tap han lider som følge av forsinkelse fra leverandørens side. Dette gjelder likevel ikke så langt leverandøren godtgjør at forsinkelsen skyldes hindring utenfor hans kontroll som han ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning ved kontraktsinngåelsen eller ha unngått eller overvunnet virkningene av.

Beror forsinkelsen på tredjemann som leverandøren har gitt i oppdrag helt eller delvis å oppfylle kontrakten, er leverandøren fri for ansvar bare om også tredjemann vil være fritatt. Det samme gjelder om forsinkelsen beror på en leverandør som leverandøren har brukt, eller på noen annen i tidligere salgsledd.

Ansvarsfriheten gjelder så lenge hindringen virker. Faller hindringen bort, kan ansvaret gjøres gjeldende dersom leverandøren da plikter å oppfylle, men ikke gjør dette.

Oppdragsgiver kan kreve erstatning for det indirekte tapet dersom forsinkelsen skyldes grov uaktsomhet eller forsett fra leverandørens side.

Reglene ovenfor i dette pkt. omfatter ikke slikt indirekte tap som nevnt i kjl. § 67 (2).

Erstatning som dekker det samme forholdet som dagmulkten, skal reduseres tilsvarende dagmulktens størrelse.

Påløpt dagmulkt skal gå til fradrag i erstatningsberegningen.

## **9 Oppdragsgivers krav ved mangel**

### **9.1 Mangel**

Det foreligger en mangel dersom leveransen/tjenesten ikke er i samsvar med de krav som følger av pkt. 7.1 og 7.2.

### **9.2 Oppdragsgivers undersøkelse etter levering**

Etter levering skal oppdragsgiver så snart han etter forholdene har hatt rimelig tid til det, undersøke leveransen/tjenesten slik god skikk tilsier.

### **9.3 Reklamasjon**

Oppdragsgiver taper sin rett til å gjøre en mangel gjeldende dersom han ikke innen rimelig tid etter at han oppdaget eller burde ha oppdaget den, varsler leverandøren om hva slags mangel det gjelder.

Med mindre leverandøren ved garanti eller annen avtale har påtatt seg ansvar for mangler i lengre tid, utløper fristen for å reklamere 5 år etter den dag oppdragsgiver overtok leveransen/tjenesten. For utskiftede eller reparerte deler løper en tilsvarende ny reklamasjonsfrist regnet fra tidspunktet da utskiftningen eller reparasjonen ble foretatt.

Reklamasjonsfristene løper ikke så lenge det leverte er ute av drift som følge av utbedringer som er nødvendige for at leverandøren skal oppfylle kontrakten.

#### **9.3.1 Unntak fra reklamasjonsreglene**

Uansett bestemmelsene i pkt. 9.3 og 9.4 kan oppdragsgiver gjøre mangelen gjeldende dersom leverandøren har opptrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

### **9.4 Sanksjoner ved mangler**

Dersom det foreligger en mangel og denne ikke skyldes forhold oppdragsgiver bærer risikoen for, kan han etter pkt. 9.4.1 til 9.4.4 kreve retting, omlevering, prisavslag, heving og erstatning, samt holde kjøpesummen tilbake etter pkt. 10.4. Oppdragsgivers rett til erstatning faller ikke bort ved at han gjør gjeldende andre krav eller ved at disse ikke kan gjøres gjeldende.

For andre feil ved leverandørens oppfyllelse gjelder reglene om mangler så langt de passer.

#### **9.4.1 Krav på retting og omlevering**

Oppdragsgiver kan kreve at leverandøren uten ugrunnet opphold og for egen regning retter mangelen dersom dette kan skje uten å volde leverandøren urimelig kostnad eller ulempe. Leverandøren kan isteden foreta omlevering etter pkt. 9.4.1.2.

Oppdragsgiver kan kreve omlevering når mangelen er vesentlig. Dette gjelder ikke dersom det foreligger hindring eller misforhold som nevnt i pkt. 8.1.5. Omlevering kan heller ikke kreves

når kjøpet gjelder en ting som foreligger ved kjøpet og har slike egenskaper at den ut fra partenes forutsetninger ikke med rimelighet kan erstattes med en annen.

Oppfyller ikke leverandøren sin plikt til å rette eller omlevere, kan oppdragsgiver kreve erstatning for sine forsvarlige utgifter ved å få mangelen rettet.

#### **9.4.1.1 Melding om krav på retting eller omlevering**

Oppdragsgiver taper sitt krav på retting eller omlevering dersom han ikke varsler leverandøren om kravet sammen med reklamasjonen etter pkt. 9.3 eller innen rimelig tid deretter. Oppdragsgiver har likevel kravet i behold dersom leverandøren har optrådt grovt uaktsomt eller for øvrig i strid med redelighet og god tro.

#### **9.4.1.2 Leverandørens rett til retting eller omlevering**

Selv om oppdragsgiver ikke krever det, kan leverandøren for egen kostnad rette mangelen eller foreta omlevering når dette kan skje uten vesentlig ulempe for oppdragsgiver og uten risiko for at oppdragsgiver ikke får dekket sine utlegg av leverandøren.

Dersom leverandøren spør om oppdragsgiver vil godta retting eller omlevering, eller varsler oppdragsgiver om at han vil rette eller omlevere innen en angitt tid, men oppdragsgiver ikke svarer innen rimelig tid etter at han har fått meldingen, kan leverandøren foreta rettingen eller omleveringen innen den tid som er angitt.

Leverandøren kan ikke gjøre gjeldende at han ikke har fått anledning til å rette eller omlevere, dersom oppdragsgiver har sørget for å få rettet mangelen, og det etter forholdene ville være urimelig å kreve at han ventet på leverandørens retting eller omlevering.

#### **9.4.2 Prisavslag**

Har leveransen/tjenesten en mangel og leverandøren ikke er forpliktet til å rette mangelen eller foreta omlevering etter pkt. 9.4.1.2, har oppdragsgiver krav på prisavslag slik at forholdet mellom nedsatt og avtalt pris svarer til forholdet mellom leveransens/tjenestens verdi i mangelfull og kontraktsmessig stand på leveringstiden.

#### **9.4.3 Heving**

Oppdragsgiver kan heve kontrakten dersom mangelen medfører vesentlig kontraktsbrudd. Det betinger at det gis melding om heving innen rimelig tid etter at han fikk eller burde ha fått kjennskap til mangelen eller etter utløpet av den frist som kan følge av krav eller melding etter pkt. 9.4.1 eller 9.4.1.2.

Oppdragsgiver kan også heve kontrakten dersom leverandøren ikke leverer innen en rimelig tilleggsfrist for oppfyllelse som leverandøren har fastsatt.

Mens tilleggsfristen løper kan ikke oppdragsgiver heve, med mindre leverandøren har sagt at han ikke vil oppfylle.

#### **9.4.4 Erstatning**

Oppdragsgiver kan kreve erstatning for det direkte tap (se kjl. § 67) han lider som følge av mangel ved leveransen/tjenesten, for så vidt leverandøren ikke godtgjør at det forhold at leveringen er mangelfull, skyldes hindring som nevnt i pkt. 8.1.5. Reglene i pkt. 8.1.5 avsnitt 1, 2 og 3 og pkt. 8.1.1 gjelder tilsvarende.

Oppdragsgiver kan kreve erstatning for indirekte tap dersom mangelen skyldes grov uaktsomhet eller fortsett fra leverandørens side.

Oppdragsgiver kan likevel kreve erstatning for indirekte tap dersom mangelen eller tapet skyldes feil eller forsømmelse fra selgerens side, eller leveransen/tjenesten allerede på kontraktstidspunktet avvek fra det som er tilsikret av leverandøren.

## **10 Pris og betaling**

### **10.1 Pris**

Prisen for leveransen/tjenesten og eventuelle sideforpliktelser fastsettes i den enkelte kontrakten.

For priser og rabatter, se leverandørens utfylte tilbudsskjema.

Priser fastsettes eks. mva.

### **10.2 Fakturering**

Leverandørens fakturaer skal spesifiseres og dokumenteres slik at de kan kontrolleres av oppdragsgiver. Fakturaer som inneholder løpende timer skal være vedlagt detaljert spesifikasjon over timene. Utlegg skal angis særskilt.

Fakturaer skal i tillegg minimum inneholde følgende;

1. Navn og adresse til den registrerte næringsdrivende som yter tjenesten..
2. Organisasjonsnummer som er tildelt den næringsdrivende i h.h.t. lov av 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret, etterfulgt av bokstavene MVA.
3. Navn og adresse til den som mottar ytelsen.
4. Bestillers ressursnummer.
5. En beskrivelse av hvilken ytelse som er levert.
6. Opplysninger om det er levert ytelse som er tatt med i andre fakturaer.
7. Vederlaget for ytelsen uten avgift.
8. Selve avgiftsbeløpet.
9. Fakturanummer.
10. Fakturadato.

Fakturaer som ikke tilfredsstiller disse minimumskravene vil bli returnert.

Leveranse av faktura, kreditnotaer og purringer skal skje på den til enhver tid valgte kommunikasjonsmetode av oppdragsgiver. Ved endring av kommunikasjonsmetode, vil leverandøren bli varslet seks måneder før nødvendig endring finner sted. Leverandøren må selv bære eventuelle kostnader for leveranse av elektronisk faktura.

Oppdragsgiver benytter i dag det elektroniske handelsformat EHF.

### **10.3 Betalingsfrist**

Oppdragsgiver skal ha 30 dagers betalingsfrist fra fakturadato.

Dersom fakturaen er feil, så gjelder fristen fra dato for ny utstedelse av faktura.

#### **10.4 Tilbakeholdsrett**

Har oppdragsgiver krav som følger av leverandørens kontraktsbrudd, kan oppdragsgiver holde tilbake så mye av kjøpesummen som vil sikre at han får kravet dekket.

#### **10.5 Betalingsmislighold**

Ved forsinket betaling kan leverandøren kreve forsinkelsesrente i henhold til lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling.

### **11 Reklame**

Leverandøren må innhente skriftlig forhåndsgodkjennelse fra oppdragsgiver dersom leverandøren ønsker å gi offentligheten informasjon om avtalen utover å oppgi leveransen som generell referanse.

Partene skal i tide underrette hverandre om forhold som de forstår eller burde ha forstått vil få betydning for avtalen og/eller den enkelte kontrakt.

### **12 Tvister**

Enhver tvist mellom partene om kontraktsforholdet skal avgjøres ved ordinær rettergang, med mindre partene blir enige om å la tvisten avgjøres ved voldgift.

Ved ordinær rettergang skal Oslo tingrett være verneting i alle søksmål som måtte utspringe av kontrakten.

Ved søksmål skal norsk rett legges til grunn.